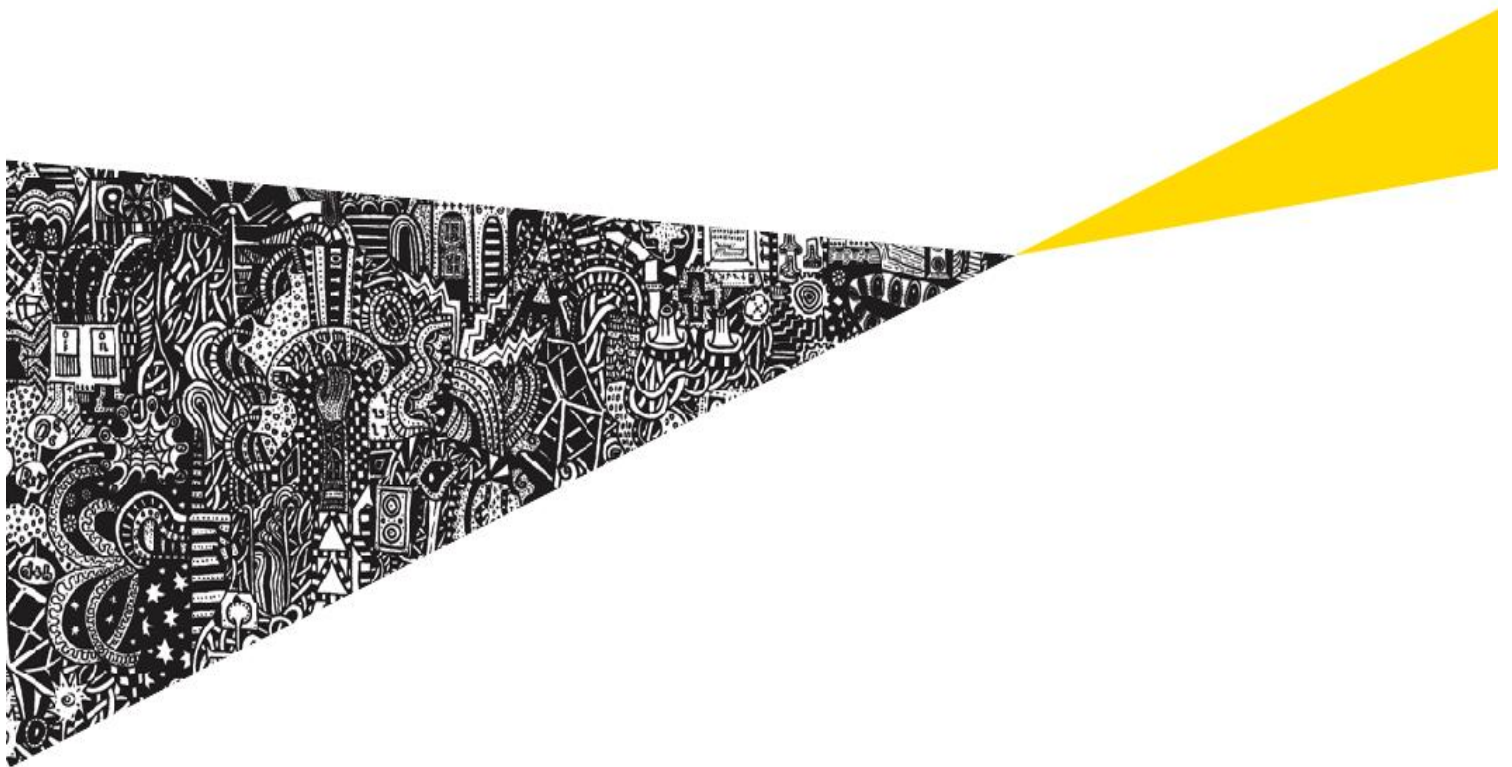

Jönköpings kommun

Granskning av delårsrapport per 31 augusti 2011

Genomförd på uppdrag av revisorerna

18 oktober 2011

Inger Andersson
Susanne Karlsson
Jonas Leander
Helena Patrikson
Ulrika Strånge
Marcus Wernborg
Malin Nordén

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1 Bakgrund	3
2.2 Granskningens syfte och omfattning	3
2.3 Metod.....	3
3. Rättvisande räkenskaper	4
3.1 Bokslutsprocessen.....	4
3.2 Nyheter för året – nya rekommendationer	4
3.3 Noteringar från väsentliga balansposter.....	4
3.4 Kvarstående iakttagelser.....	6
3.5 Bedömning	6
4. Resultatanalys	7
4.1 Översiktlig sammanställning	7
4.2 Prognos för helåret 2011	8
4.3 Nämndernas nettokostnad.....	8
4.4 Bedömning	9
5. Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning	11
5.1 Finansiella mål.....	11
5.2 Verksamhetsmål	12
5.3 Balanskravet.....	15
5.4 Bedömning	16

1. Sammanfattning

Vi har i enlighet med Kommunallagen översiktligt granskat Jönköpings kommuns delårsrapport per 2011-08-31 (den delårsrapport som har översänts till kommunstyrelsen för behandling). Rapportens syfte är att vara underlag för revisorernas bedömning av god ekonomisk hushållning. Dessutom utgör den ett underlag för revisorernas samlade bedömning i revisionsberättelsen.

Kommunallagen föreskriver att budgeten skall innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Dessa mål skall utvärderas i delårsrapport och i årsredovisningen.

Granskningen av delårsrapporten är en översiktlig granskning och den är väsentligt begränsad i förhållande till en revision av årsbokslutet.

Syftet med revisorernas översiktliga granskning är att bedöma om:

- resultatet i delårsrapporten, som ska behandlas av fullmäktige, är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat
- delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Granskningen har sin utgångspunkt i den lämnade delårsrapporten.

Nedanstående bedömningar/iakttagelser har noterats i granskningen:

- Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad i enlighet med de krav som finns i Lagen om kommunal redovisning och enligt fastställda bokslutsanvisningar.
- Balanskravet är uppfyllt i delårsrapporten och bedöms kunna uppfyllas vid årsskiftet om inga oförutsedda händelser inträffar som väsentligt förändrar resultatet för verksamhetsåret.
- Genomförandegraden av fastställd investeringsbudget har varit låg under en längre tid inom kommunen och så även under de åtta första månaderna 2011. Investeringsprognosen bedöms inte kunna uppnås. Enligt uppgift bedömer stadskontoret att den budgeterade investeringsnivån inte är möjlig att genomföra och finansiera. Det bör göras en bedömning (utifrån rutiner/processer och finansiering) av vilken investeringsbudget som kommunen bedömer som realistisk att uppnå under innevarande mandatperiod.
- Avsättningen gällande deponin bör årligen prövas och ställning bör tas till om den är tillräcklig. Bedömningen bör tydligt framgå i bokslutet. Eventuella svårigheter/konsekvenser av att avsättningen är uppbokad centralt och att löpande kostnader redovisas inom tekniska nämnden bör utredas.
- Som tidigare år är det ett flertal mål som inte har kunnat mätas per 31 augusti och det är ett flertal mål där bedömning görs att måluppfyllelse inte kommer att erhållas för 2011. Mot bakgrund av detta är det svårt att bedöma måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning.
- Vi vill återigen poängtera att en samlad analys och utvärdering av om måluppfyllelsen bedöms vara förenlig med god ekonomisk hushållning skulle ytterligare stärka analysen.
- När måluppfyllelse inte förväntas uppnås är det önskvärt om tydliga åtgärdsförslag presenteras.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Vi har av de förtroendevalda revisorerna i Jönköpings kommun fått i uppdrag att genomföra en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per den 31 augusti 2011 (den delårsrapport som har översänts till kommunstyrelsen för behandling).

2.2 Granskningens syfte och omfattning

Enligt kommunallagen är det de förtroendevalda revisorenas uppgift att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen av delårsbokslutet är en översiktlig granskning som är begränsad i förhållande till den granskning som sker vid årsbokslutet.

Rapportens syfte gällande delårsbokslutet är att vara en del av det underlag som revisorerna använder inför bedömningen av delårsrapporten samt sitt ställningstagande i revisionsberättelsen vid räkenskapsårets slut.

Granskningen har sin utgångspunkt i den lämnade delårsrapporten, som avser hela kommunen. Den har koncentrerats till att bedöma väsentliga poster i delårsbokslutet och analys av resultat mot budget och prognos. I granskningen ingår kommunens verksamhet exklusive de kommunala bolagen och koncernredovisningen.

Granskningen innebär att iakttagelser vid granskningen av delårsrapport och årsredovisningen 2010 har följts upp. Dessutom är den en förberedelse inför granskningen av årsredovisningen 2011. Iakttagelser som noterats i denna rapport påverkar granskningens fortsatta inriktning under hösten.

2.3 Metod

Granskningen har i enlighet med god revisionssed varit översiktlig och bygger på intervjuer, analytisk granskning av delårsrapporten, dvs. resultaträkningen, jämförelser mot budget och föregående år samt genomgång och avstämning av balansräkningens väsentligaste poster och prognosunderlag.

Granskningen är utförd med särskilt beaktande av den kommunala särarten. En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskaphandlingarna. I revisionen ingår också att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen är genomförd med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att vi har koncentrerat våra insatser där risken för väsentliga fel är störst. Riskbedömningen påverkas bl.a. av posternas storlek, mängden transaktioner samt förekomst av komplexa transaktioner och svåra bedömningar.

Rapporten har begränsats till väsentliga iakttagelser.

3. Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna göra en bedömning om kommunens ekonomi är i balans är att räkenskaperna är rättvisande. Detta innebär bl.a. att samma redovisningsprinciper ska tillämpas vid såväl delårsbokslut som årsbokslut.

3.1 Bokslutsprocessen

Jönköpings Kommun upprättar ett delårsbokslut samt ett årsbokslut. Under året upprättas enligt fastställda rutiner tre budgetuppföljningsrapporter. Stadskontorets ekonomiavdelning ger ut bokslutsanvisningar för delårsbokslut och årsbokslut.

Delårsrapporten är upprättad efter samma redovisningsprinciper som årsbokslutet 2010 och föregående års delårsrapport samt uppfyller i allt väsentligt gällande lagkrav, rekommendationer och anvisningar.

Stadskontorets ekonomiavdelning sammankallar regelbundet redovisningsansvariga samt ekonomichefer i olika grupper för att gå igenom aktuella frågor, nyheter m.m. inom ekonomi- och redovisningsområdet. Denna dialog med verksamheterna bedöms vara en viktig del för att säkerställa ett likformigt arbetssätt.

3.2 Nyheter för året – nya rekommendationer

Inga nya rekommendationer har börjat tillämpas under 2011.

3.3 Noteringar från väsentliga balansposter

I nedanstående avsnitt ges kommentarer till noteringar och iakttagelser som gjorts gällande väsentliga balansposter.

3.3.1 Deponin Hult

Enligt gällande rekommendation ska framtida kostnader nuvärdesberäknas och en avsättning bör ske i takt med att deponin utnyttjas för förvaring alternativt över den tidsperiod som tillståndet gäller. Avsättningen ska motsvara kostnader för framtida återställande av deponin.

I samband med årsbokslutet 101231 har en avsättning motsvarande 100 mnkr skett för sluttäckning av deponin (gamla Hult), denna avsättning har bokförts centralt. Enligt Rådet för kommunal redovisning ska en avsättning ske då kommunen har en befintlig förpliktelse, att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan ske. Tidigare har en avsättning (redovisad i den avgiftsfinansierade verksamheten) funnits som i inledningsskedet uppgick till 48 mnkr. Per 111231 förväntas denna reserv endast uppgå till 2 mnkr.

Som redogjordes för vid årsbokslutet 2010 så har beräkningen av avsättningens storlek skett enligt två kalkylmodeller som bygger på en traditionell teknik respektive en alternativ teknik. På grund av att den tekniska utvecklingen är i ständig förändring är den slutliga kostnaden svårbedömd. Vi har tagit del av de två nuvarande beräkningarna och kostnader kommer i kalkylen att uppstå fram till omkring år 2050. De totala kostnaderna uppgår till 200 mnkr – 230 mnkr och kostnaderna bedöms stiga främst fram till år 2030. På grund av osäkerheten i teknikutveckling, myndighetskrav m.m. har en avsättning skett som täcker kostnader för 10 år framåt, vilket innebär ca 100 mnkr enligt beräkningarna.

3.3.2 Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden totalt för kommunen (dvs. inkl. avgiftsfinansierade verksamheterna) uppgår till väsentligt belopp och i delårsbokslutet uppgår denna skuld till 128 mnkr. Skulden varierar över året beroende på att merparten av semesterdagarna tas ut under sommaren. I likhet med föregående år är det viss del av personalen som ingår i det nya personalsystemet Medvind och viss del av personalen tillhör fortfarande det gamla systemet HR plus. Enligt uppgift är nu ca hälften av berörd personal överflyttad till det nya systemet. Beräkning av skulden per 110831 har förfinats i jämförelse med samma period föregående år. Nu utgår beräkningen från antal betalda semesterdagar fr.o.m. anställningens början under perioden 110101-111231 och sedan dras dagar för 110901-111231 av. Under resten av året beräknas skulden öka med 119 mnkr i takt med att nya semesterdagar tjänas in.

Kommunen har även ändrat sina regler kring flextidssystemet, vilket bl.a. innebär att färre hel-dagar kan tas ut under ett år. Det har inte skett någon analys över om detta har fått någon effekt på semesterlöneskulden.

3.3.3 Komptidsskuld

Komptidsskulden har ökat med drygt 2 mnkr vid jämförelse med samma period föregående år. Detta bedöms vara rimligt då antal timmar ökat med drygt 9 000 timmar.

3.3.4 Uppbokade skulder/bidrag

Skulder avseende bidrag för flyktingmottagande, stimulansbidrag m.m. är uppbokade till väsentliga belopp i kommunens balansräkning. I vissa fall har det inte skett någon förändring av skulden under året trots att verksamhet bedrivits som genererat kostnader. Enligt uppgift sker en avstämning av nedlagda kostnader vid året slut och då bokförs en förändring av skuldposten.

3.3.5 Renhållnings- och VA-avgifter

Rekommendation 18 är tillämplig på kommunens renhållnings- och VA-avgifter och innebär att om avgiftsuttaget överskrider självkostnaden så ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetalad intäkt. Denna rekommendation reglerar därmed hur positivt resp. negativt resultat i denna verksamhet ska hanteras. Ett positivt resultat ska ses som förtida avgiftsuttag och redovisas enligt ovan, dvs. som en förutbetalad intäkt. Dessa förtida uttag ska återföras till resultaträkningen de kommande åren. Per 110831 redovisas ca 46 mnkr som förtida avgiftsuttag. I VIP visas avfallsverksamhetens förtida uttag och hur dessa plane-

ras att återföras kommande år. Det är väsentligt att kommunen har en dokumenterad plan för denna återföring och att detta är i linje med gällande regelverk/rekommendation.

3.4 Kvarstående iakttagelser

Iakttagelser som kvarstår från föregående års granskning av delårsrapporten per 31 augusti 2010 och som bedöms vara väsentliga att återigen lyfta fram är följande:

- I tidigare rapporter har framkommit att delar av bokslutsprocessen sker med hjälp av kalkylprogrammet Excel och att redovisningssystemet inte används i den omfattning som är önskvärt. Vi vill återigen poängtera vikten av använda befintliga system och att ta fram underlag från dessa som styrker uppbokade poster i balansräkningen. En utförligare dokumentation av beräkningar och en analys av förändringar bör ske i högre grad.
- I samband med delårsbokslutet bokför Stadskontorets ekonomiavdelning boksluts-transaktioner efter de underlag man erhållit från respektive nämnd i den skattefinansierade verksamheten. Utöver detta kan det förekomma poster som enbart Stadskontoret bokar och som därmed inte syns i verksamheternas resultat. Det innebär att det resultat som respektive nämnd redovisar i sitt eget delårsbokslut kan avvika från det resultat som redovisas i kommunens delårsrapport.
- Rutinerna vid upprättande av årsbokslutet respektive delårsbokslutet är till vissa delar olika. Vi vill återigen framföra att större enhetlighet ökar säkerheten i bokslutsprocessen.
- De dokument som utgör främsta styrinstrumenten i kommunen bedöms vara budget-uppföljningsrapporterna. Vår bedömning är att delårsrapporten bör vara en del i kommunens styrprocess. Tidpunkt för upprättande bör anpassas så att den är en naturlig del i uppföljning mot budget

3.5 Bedömning

Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad i enlighet med de krav som finns i Lagen om kommunal redovisning och enligt fastställda bokslutsanvisningar.

Avsättningen gällande deponin bör årligen prövas och ställning bör tas till om den är tillräcklig. Bedömningen bör tydligt framgå i bokslutet. Eventuella svårigheter/konsekvenser av att avsättningen är uppbokad centralt och att löpande kostnader redovisas inom tekniska nämnden bör utredas.

4. Resultatanalys

4.1 Översiktlig sammanställning

Resultaträkning, totalt för kommunen	Utfall 110831	Utfall 100831	Prognos 2011	Budget 2011 *	Avvikelse prognos - budget
Verksamhetens intäkter	1 046	1 053			
Verksamhetens kostnader	-4 515	-4 267			
Avskrivningar	-212	-200			
Verksamhetens nettokostnader	-3 681	-3 414	-5 622	-5 691	69
Skatteintäkter	3 206	3 113	4 800	4 716	84
Generella statsbidrag och utjämning	683	667	1 024	1 025	-1
Finansnetto	-22	1	-4	-	-4
Upplösning resultatfonder	0	0	-	-	-
Periodens resultat	186	367	198	50	148

Kommentarer till resultatet under perioden januari – augusti 2011:

- Kommunen redovisar ett resultat motsvarande +186 mnkr per den 31 augusti 2011. Den skattefinansierade delen redovisar +187 mnkr och den avgiftsfinansierade verksamheten redovisar totalt ett resultat på -1 mnkr.
- Kommunen beräknas erhålla en positiv slutavräkning avseende kommunalskatt för 2011 med ca 88 mnkr. För att redovisa ett rättvisande resultat per 31 augusti 2011 så har 8/12-delar av detta belopp, dvs. 59 mnkr beaktats i detta delårsbokslut.
- I resultatet ingår reavinster vid försäljning av maskiner, inventarier och anläggningstillgångar samt realiserad värdeökning på exploateringsmark med totalt 44 mnkr.
- Genomförandegraden av investeringsbudgeten är låg och motsvarar endast 23 % av budgeterat anslag. Prognosen från maj 2011 visar på ett utfall på 550 mnkr för årets investeringar vilket i så fall skulle motsvara 54 % av budgeterat anslag.
- Nämndernas resultatfonder uppgår till väsentliga belopp (socialnämnden 53 mnkr, tekniska nämnden 18 mnkr, barn- och utbildningsnämnden 114 mnkr). Skulle dessa utnyttjas under samma räkenskapsår skulle det få stor påverkan på kommunens resultat.
- Per 101231 gjordes en avsättning på 28 mnkr avseende byggnation av en ny curlinghall. Det är väsentligt att en bedömning görs om denna avsättning är tillräcklig.

4.2 Prognos för helåret 2011

Den prognos som lämnades i budgetuppföljningsrapport 2 (2011-06-15) visade ett överskott uppgående till 183,6 mnkr. I samband med att delårsrapporten per 31 augusti har upprättats har prognosen justerats till ett överskott motsvarande 198 mnkr. Enligt delårsrapporten beror denna förbättring framförallt på att nämnderna prognostiserar ett bättre resultat än i maj 2011. Även de affärsdrivande verksamheterna prognostiserar ett bättre resultat, + 1 mnkr. Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar förväntas generera + 14 mnkr. Det poängteras att kommunsektorn kommer att utsättas för prövningar de närmaste åren och att återhämtningen i världsekonomin har bromsats upp.

4.3 Nämndernas nettokostnad

(mnkr)	Utfall 110831	Utfall 100831	Prognos 2011	Budget 2011	Avvikelse prognos - budget
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunfullmäktige, kommunstyrelse	202	221	316	319	3
Stadsbyggnadsnämnd	73	70	119	124	5
Miljönämnd	5	6	13	13	0
Teknisk nämnd	150	117	211	185	-26
Reavinster	-44	-55	-90	-	90
Barn- och utbildningsnämnd	1 414	1 330	2 116	2 109	-7
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	437	384	638	640	2
Kulturnämnd	58	53	85	85	0
Fritidsnämnd	90	88	137	137	0
Äldrenämnd	818	-	1 210	1 199	-11
Socialnämnd	715	-	1 084	1 073	-11
Ospecificerad budgetavvikelse			-15		15
Summa	3 918	3 636	5 824	5 884	60

I ovanstående tabell (hämtade från kommunens delårsrapport januari-augusti 2011) framgår utfall per nämnd jämfört med föregående delårsrapport samt avvikelsen mellan helårsprognos och budget. Större avvikelser kommenteras nedan:

Teknisk nämnd

Nämnden redovisar ett utfall på 150 mnkr (117 mnkr) per 31 augusti 2011, vilket motsvarar 71 % av budget. Detta är något högre än riktvärdet på ca 67 %. Utfallet förklaras bl.a. utifrån att den hårda vintern medförde extra kostnader, regleringspost för kostnader avseende fastighetsverksamheten (tillkommande hyreskontrakt) och en försiktig bedömning av ej fakturerat arbete. De affärsdrivande verksamheterna redovisar följande resultat; avfall redovisar ett nollresultat, VA -0,3 mnkr och Miljön -0,8 mnkr. Resultaten har justerats utifrån rekommendation 18.

Det noteras att ett flertal nyckelpersoner inom tekniska kontoret kommer att sluta under hösten/vintern 2011. Det är väsentligt att det säkerställs att arbetet med bokslut, resultatanalys och prognosarbete fungerar även under en ev. övergångsperiod.

Socialnämnd

Prognosen för helåret 2011 visar på ett underskott motsvarande -11 mnkr. Försörjningsstödet fortsätter att öka trots att det ekonomiska läget förbättrats. Antal bidragsberoende minskar men kostnaderna är fortsatt höga. Ett underskott motsvarande 4 mnkr beräknas för 2011. Insatser inom barn- och ungdomsvård har ökat och budgeten har förstärkts med ca 12 mnkr, dock prognostiseras ett underskott på 3 mnkr. Inom funktionshinderomsorgen beräknas ett underskott på 8,3 mnkr. Antalet personer som får hjälp och stöd inom denna verksamhet har ökat med 66 % under året.

Det finns ett antal verksamhetsområden som prognostiserar ett överskott, bl.a. missbrukarvården och gemensam verksamhet.

Äldrenämnd

Äldrenämnden är en ny nämnd fr.o.m. 1 januari 2011. Prognosen för helåret visar en avvikelse på -11 mnkr och den avvikelsen är framförallt hänförlig till äldreomsorgen. För närvarande finns det ingen samsyn med Landstinget kring samfinansiering av den palliativa vården. Det fanns med en intäktspost motsvarande 15,7 mnkr i budgeten som nämnden nu kompenseras för, eftersom kommunen inte kommer erhålla något bidrag från Landstinget. Färdtjänsten beräknas ge ett underskott motsvarande 2 mnkr (antalet resor och kostnad per resa har ökat under året), gemensam verksamhet beräknas ge ett överskott på 1,4 mnkr och äldreomsorgen prognostiserar ett underskott på 10 mnkr.

Övrigt

Det noteras att genomförandegraden av investeringsbudgeten, i många nämnder, är fortsatt låg.

Då nämndernas prognoser historiskt sett baserats på försiktighetsprincipen så har stadskontoret lagt till en ospecificerad budgetavvikelse i delårsbokslutet för att prognosen totalt sett ska överensstämma mer med verkligt utfall. Det framgår inte hur denna post, som uppgår till 15 mnkr är beräknad eller vilka verksamheter den berör/omfattar.

4.4 Bedömning

De avvikelser som finns i resultaträkningen mellan utfall och budget för perioden har i allt väsentligt kunnat analyseras och trovärdiga och rimliga förklaringar finns.

Prognosen innehåller ett antal osäkerhetsfaktorer. Vår bedömning är att de antaganden och beräkningar som prognosen är baserade på är rimliga, med hänsyn till vad som var känt då prognosen upprättades. Inget, som väsentligt påverkar prognosen, har framkommit under vår granskning.

Genomförandegraden av fastställd investeringsbudget har varit låg under en längre tid inom kommunen och så även under de åtta första månaderna 2011. Investeringsprognosen bedöms inte kunna uppnås. Enligt uppgift bedömer stadskontoret att den budgeterade investeringsnivån inte är möjlig att genomföra och finansiera. Vår bedömning är att det är väsentligt att bedöma/analysera vilka effekter denna låga genomförandegraden får på kommunens övergripande målsättning och kostnader (bl.a. drift och underhåll). Det bör göras en bedömning (utifrån rutiner/processer och finansiering) av vilken investeringsbudget som kommunen bedömer som realistisk att uppnå under innevarande mandatperiod.

Den ospecificerade budgetavvikelsen som stadskontoret lägger till bör utvärderas och analyseras för att kunna bedöma riktigheten av beloppsnivån. Önskvärt är att posten fördelas ut på berörda nämnder och verksamheter.

5. Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning

Utgångspunkten för Jönköpings kommuns styrning är att uppnå god hushållning. Budgeten och flerårsplanen är kommunens viktigaste styrdokument. Här formuleras vision och mål samt handlingsplaner för hur områden ska förbättras och utvecklas.

Revisorerna ska granska och bedöma måluppfyllelsen.

5.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt följande finansiella mål:

Mål	Måluppfyllelse per 110831
Det årliga resultatet för den skattefinansierade verksamheten ska fr.o.m. 2010 motsvara lägst 1,0 % av kommunens intäkter av skatt och kommunalekonomisk utjämning.	Utfallet är 3,7 %, dvs. målet är uppfyllt.
Kostnaderna för de affärsdrivande verksamheterna, VA, avfallshantering samt miljöhantering i Jönköping (f.d. Hult), ska var och en för sig i sin helhet finansieras med avgifter.	Totalt -1 mnkr VA 0 mnkr Avfall 0 mnkr Miljön -1 mnkr Målet är inte uppfyllt.
Kommunens skattesats ska hållas på oförändrad nivå fr.o.m. 2009.	21,48 %, dvs. oförändrad och målet är uppfyllt.
Kommunens soliditet, d.v.s. andelen tillgångar som finansieras med eget kapital, ska uppgå till minst 50 %.	56,3 %, målet är uppfyllt.

5.2 Verksamhetsmål

I delårsrapporten redovisas 23 verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Ett antal av de mål som saknar mätning i delårsrapporten kommer att följas upp i årsredovisningen.

Mål	Måluppfyllelse
Genomsnittligt antal sjukdagar per årsanställd inom kommunen ska minska med 3 % per år under perioden 2009-2012, därefter 1 % per år.	Målet har reviderats mot tidigare år. Sjukfrånvaron har minskat kraftigt och t.o.m. augusti är minskningen 9,8 % i jmf med samma period föregående år. Målet på 3 % för helåret bedöms kunna uppfyllas.
Andelen anställda i Jönköpings kommun med utländsk bakgrund ska öka under perioden 2011-2013 och vid utgången av perioden uppgå till minst 15 %. På längre sikt ska andelen återspegla befolkningens faktiska sammansättning.	Målet går inte att mäta. Uppgifterna kommer först under hösten. Redovisas i ÅR 2011.
Jönköpings kommun erbjuder, under åren 2011-2013, ca 1000 personer/år med försörjningsstöd arbetsföregående åtgärder. Av de personer som bedöms ha arbetsförmåga ska 45 % 2011 och därefter 50 % gå till arbete eller utbildning.	55 %, målet för 2011 är uppfyllt.
Positiv utveckling och goda möjligheter i hela kommunen	
Arbetslösheten ska vara lägre i Jönköping än i andra jämförbara städer.	Utfallet per 110831 är 4,8 % och målet anses vara uppfyllt. Medelvärdet för jämförbara städer är, i augusti 2011, 7,5 %.
Antalet biblioteksbesökare på folkbiblioteken ska lägst motsvara budget 2010.	Målet för 2011 är 850 000 besökare. Målet går inte att mäta då alla enheter inte sammanställer besökssiffrorna månadsvis.
Föreningslivets antal deltagartillfällen för åldrarna 7-25 år ska minst överstiga 1 100 000.	Utfallet är 1 025 956 per 110831. Möjligheten att nå målet per 111231 bedöms som mycket god.

Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Hur nöjd är du med din kommun vad gäller tillgången till kulturaktiviteter?</i>	Målet är 46 % för 2011. Utfallet per 110831 är 40 %, dvs. målet är inte uppfyllt.
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Hur nöjd är du med din kommun vad gäller möjligheterna att utöva dina fritidsaktiviteter?</i>	Målet är 60 % för 2011. Utfallet per 110831 är 55 %, dvs. målet är inte uppfyllt.
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Föreställ dig ideala bostadsförhållanden. Hur nära ett sådant ideal tycker du att boendet i din kommun kommer?</i>	Målet kan inte mätas. Frågan har tagits bort från medarbetarundersökningen.
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Hur nöjd är du med din kommun vad gäller hur trygg och säker du och dina närmaste kan känna er?</i>	Målet kan inte mätas. Frågan har tagits bort från medarbetarundersökningen.
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Vad tror eller tycker du om skötseln av gator och vägar i din kommun?</i>	Målet för 2011 är 28 %. Utfallet per 110831 är 21 %, dvs. målet är inte uppfyllt.

Hållbar utveckling	
Utsläpp av växthusgaser i kommunen som geografiskt område ska minska med minst 40 % från 1990 till 2020.	Målet kan inte mätas. Eftersläpning i statistiken. Senaste mätningen är från 2008 och den visar på en minskning på 5 % mellan åren 1990-2008.
Energianvändningen per invånare ska minska med 10 % under perioden 1990-2020. Som delmål ska gälla minst 1 % reduktion mellan åren 1990-2012.	Målet kan inte mätas. Eftersläpning i statistiken. Den senaste mätningen är från 2009 som visar en ökning med 1,5 % för åren 1990-2009. Åtgärder har vidtagits utifrån "Program för hållbar utveckling – miljö". Huvudskälet till ökningen anges vara ökning i transportsektorn och övriga tjänster.

Senast 2015 ska minst 2,5 miljoner normal kubikmeter biogas produceras och avsättas som fordonsbränsle. Gasproduktionen ska öka jämfört med produktionen 2007 (589 000 Nm ³).	Målet för 2011 är en ökning på 129 %. Målet uppfylldes redan under 2010 (produktion på 1 355 000 Nm ³). Det långsiktiga målet för 2015 bedöms kunna uppnås.
Andelen av använd elenergi som produceras inom kommunens geografiska område ska minst uppgå till 25 % senast 2020 och vara förnyelsebar. Som delmål ska gälla minst 15 % senast 2012.	Målet för 2011 är 14,9 %. Går inte att mäta per 110831. Den senaste mätningen är från 2009 och den visar 12 %. Bedömning görs att möjligheterna att nå det långsiktiga målet är goda.
Cyklandet till och från Jönköpings centrum ska öka med 30 % till 2015 (jämförelseår är 2010).	Målet mäts på helår. Ingen redovisning per 110831.
Livslångt lärande	
Andelen föräldrar till barn i förskola eller fritidshem som upplever att verksamheten i stor, eller i mycket stor utsträckning stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande ska öka.	Målet är delvis uppfyllt. Målen är 92 % Fsk och 83 % Fth. Förskola=92,5 % Fritidshem ingen uppgift. Inget resultat för Fth p.g.a. för låg svarsfrekvens. En arbetsgrupp arbetar med åtgärder som syftar till att öka svarsfrekvensen.
Andelen elever som nått målen i alla ämnen i årskurs 9 ska öka jämfört med utfallet 2009.	Målet är 83 % för 2011 och utfallet per 110831 är 80,2 %, dvs. målet är inte uppfyllt.
Andelen elever som slutför gymnasieutbildningen med grundläggande behörighet till universitet och högskola ska öka 2013, jämfört med utfallet 2009.	Målet är 93 %. Statistik från Skolverket redovisas i december. Finns inget utfall per 110831.

Goda livsvillkor	
Antal dagar från det att kommunen fattat beslut om särskilt boende till det att bostad är tillgänglig skall år 2013 inte överstiga 37 dagar.	Målet för 2011 är 38 dgr. Målet följs upp årsvis och presenteras vid årsbokslutet 111231. Inget utfall redovisas därmed per 110831.
Andelen äldre som i hög utsträckning upplever inflytande och delaktighet över äldreomsorgens insatser i det ordinära boendet skall år 2013 vara minst 65 %.	Målet följs upp i den brukarundersökning som genomförs under hösten 2011.
Andelen av psykiskt funktionshindrade i daglig verksamhet i s.k. samhällsintegrerat arbete ska år 2013 vara minst 45 %.	Målet för 2011 är 45 % och utfallet per 110831 är 26 %, d.v.s. målet är inte uppfyllt.
Det genomsnittliga antalet hushåll per månad som uppstår ekonomiskt bistånd ska inte överstiga den ekonomiska ram, som tagits med i VIP 2011-2013.	Målet för 2011 är 1690 och utfallet per 110831 är 1602, dvs. målet är uppfyllt per 110831 och förväntas även uppfyllas för helåret. Däremot beräknas ett överskridande av den ekonomiska ramen.

5.3 Balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner redovisa ett positivt resultat då hänsyn är tagen till reavinsten.

(mnkr)	Delårsbokslut per 110831	Prognos för helåret
Resultat	186	198
Avgår: Realisationsvinster	-44	-90
Resultat att stämma av mot balanskravet	142	108

Utifrån ovanstående tabell görs bedömningen att balanskravet har goda förutsättningar för att uppfyllas även i årsbokslutet per 31 december 2011.

5.4 Bedömning

Som tidigare år är det ett flertal mål som inte har kunnat mätas per 31 augusti 2011 och det är ett flertal mål där bedömning görs att måluppfyllelse inte kommer att erhållas för 2011. Mot bakgrund av detta är det svårt att bedöma måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning. Vid målformuleringar är det viktigt att säkerställa mätbarhet och göra en realistisk bedömning av ambitionsnivån.

Vi vill återigen poängtera att en samlad analys och utvärdering av om måluppfyllelsen bedöms vara förenlig med god ekonomisk hushållning skulle ytterligare stärka analysen. Det är viktigt att säkerställa att fastställda mål inkluderar väsentliga delar av kommunens verksamheter. När måluppfyllelse inte förväntas uppnås är det önskvärt om tydliga åtgärdsförslag presenteras.

Balanskravet är uppfyllt i delårsrapporten och bedöms kunna uppfyllas vid årsskiftet om inga oförutsedda händelser inträffar som väsentligt förändrar resultatet för verksamhetsåret.